

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

לע"נ מורנו ורבנו הגאון ר' עובדיה יוסף בן ג'ורג'יה

בס"ד גיליון: 1165

הדלקת הנר: 19:27 צאת השבת: 20:33 רבינו תם: 21:18 (לפי אפיק ת"א),
הפטרת השבוע: וישלח יהושע (יהושע ב), שבת מברכין.

אוצרות הפרשה

פרשת "שלח לד"

"ער מתי לעדה הרעה הזאת" [יד, כז].

מכאן לעדה שהיא עשירה (רש"י). שהרי המרגלים היו שנים עשר, הוצא מהו את יהושע וכלב שלא היו בעצה עמהם, נשארו עשרה, וקראם "עדה". שפתי חכמים.

מעשה בבחור בשם נפתלי שהלך ברחוב, ולפתע עצר אותו יהודי אמריקאי בשם שמחה ואמר לו: "הגעתי היום ארצה כדי לפקד את קבר אבי עליו השלום ביום הארצות שלו. אני מחפש תשעה בחורים שיבואו עמי לבית העלמין הסמוך. האם תסכים להצטרף אלי ואשלים לך מאתים שקלים?"

נפתלי השיב בחיוב, והאמריקאי המשיך: "האם תוכל לעזור לי למצוא שמונה בחורים נוספים שישלימו מנגן? תאמר לכל אחד מהם שבתם התפלה קבל מאתים שקלים..."

"תמתיין כמה רגעים", השיב נפתלי, "אנשה לארגן מנגן". הוא רץ אל חבריו ושאלם: "האם תרצו להשלים מנגן ליהודי אמריקאי בבית החיים? כל אחד שנגיע יזכה לקבל מאה שקלים..."

שמונה בחורים הצטרפו לנפתלי, ולאחר סדר הלמוד והתפלה בבית החיים, מסר שמחה לנפתלי אסף ושמונה מאות שקלים כפי שהבטיח.

נפתלי הכניס בזריזות לכיסו אסף שקלים, ואת הסכום הנותר של שמונה מאות השקלים, חלק בין שמונת חבריו. שמחה הבחין שנפתלי מחלק לכל בחור רק מאה שקלים... הוא נגש אליו ולחש באזנו: "דידי הוקר, אני מבין שהודעת לחברך כי שכרם יהיה מאה בלבד, כדי שתוכל לגרוף את ההפרש לכיסך. ובכן, כמדמני שיש כאן שאלה הלכתית לא פשוטה, שהרי הבטחתי לשלם לך מאתים שקלים בלבד, ולא אסף, ולכן עליך להשיב לי את שמונה מאות השקלים, או לחלוקם בין שמונת חבריך".

נפתלי לא נבהל מהתביעה והשיב: "הרי רצונך היה להוציא עבור המנגן אסף ושמונה מאות שקלים, ואני דאגתי לארגן עבורך את המנגן, באופן שחברי הסכימו לקבל רק מאה, ומדוע אפוא שלא אזכה במותרת הסכום?"

עם מי הדין?

תשובה

במסכת בבא מציעא (ע"ה: -ע"ו). ושו"ע חו"מ סי' של"ב ס"ב) מובא נדון אודות בעל בית שאמר לשלוחו: "צא ויזכר לי פועלים ותמורת ארבעה זוזים ליום", והלך השליח והודיע לפועלים שבעל הבית מוכן לשלם להם שלושה זוזים, והם הסכימו לכך - כמה יקבלו הפועלים?

ובכן, הדין במקרה זה הוא, שיקבלו בשכרם רק שלושה זוזים, מכיון שהם הסכימו מראש לעבד תמורת שכר זה. אמנם, יש לפועלים זכות "תרעמת" על השליח, דהיינו יש להם זכות להתרעם עליו ולטעון: הרי בעל הבית התרצה לשלם לנו סכום גבוה יותר, ומדוע מנעת מאתנו רוח זה? הרי הפסוק אומר: "אל תמנע טוב מבעליו בהיות לאל (בבכח) נדך לעשות" (משלי ג, כ"ז)!

וכתב הש"ך (סק"י), שבידו הנוסף [שנחסך מבעל הבית], לא זכה השליח, אלא הוא נשאר אצל בעל הבית.

לאור הדברים, נוכל להסיק למקרה שלפנינו:

א) מכיון שהבחרים הסכימו לקבל עבור השלמת עבודתם מאה שקלים בלבד, ממילא זהו הסכום שיקבלו ותו לא.

ב) נפתלי ישאר בידו רק את מאתים השקלים שהבטחו לו מראש, ואת שמונה מאות השקלים הנוספים עליו להשיב לשמחה.

ג) לשמונת הבחורים יש זכות "תרעמת" כלפי נפתלי שמנע מהם רוח, ולכן ראוי שיפיקס.

אכן יש לציין, שאם פגנתו של שמחה היתה לחלק את הפסוק, לא פסגתם תשלום של "שכירות פועלים", אלא כ"צדקה" ללומדי תורה לעלוי נשמת אביו, אזי הוא חייב לחלק את מלוא הסכום [מאתים שקלים לכל בחור] מדין "גדר לצדקה" (אחת שאלתו).

"ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת" [טו, לב].

הפרשה הקודמת דנה בחטא עבודה זרה והיא הציגה אותו כפזיזת ה' ותורתו... והרי מוקד לחלל שבת בפרהסיא, דינו קדין מוקד לעבודה זרה, והוא נחשב מוקד לכל התורה כלה. למדנו מסמיכות הפרשיות, שחלול שבת חמור כעבודה זרה, ולפיכך יש חשיבות גדולה לעבודה שבני ישראל היו במקום הפשע (של המקושש) והפשע נעשה בנוכחותם (רש"י הירש).

לפנינו שאלה מעניינת שהגיעה מאת רב בית כנסת:

לאחרונה התחיל יהודי משכונתנו להתקרב ליהדות ולהגיע לקבלת שבת בבית הכנסת. הצלחתי לשכנעו להגיע גם לתפלת שחרית של שבת. אלא, שמדי שבת בבקר, באמצע קריאת התורה, האיש מקפל את טליתו ועוזב את בית הכנסת...

בליל שבת אחד, שוחחתי עמו בחיבור ולבסוף התעניינתי: "לאן אתה כל כך ממהר בשבת בבקר? מדוע שלא תשאיר עד לסוף קריאת התורה ותפלת מוסף?"

האיש השיב בכנות: "אני ממהר לעבודה".

עמדתי משתומם, "לעבודה?!" בשבת?!! "ראה נא כבוד הרב", הסביר המתקרב, "אין לי ברירה... אני מנהל משמרת במפעל פלוגי. אם לא אניג לעבד בשבת, הבוס יפטר אותי, ואשאר בלי פרנסה..."

נסייתי להסביר לו שהקב"ה זן ומפרנס לכל ברייתו בחסד ברחו וברחמים, וגם אם יפטר, בודאי ידאג לו הבורא למקור פרנסה אחר. אך דברי נפלו על אזניים ערלות. הוא התנצל וטען שעדין לא הגיע לדרגת אמונה כזו.

ממשיך הרב ומספר: החלטתי לפנות אל בעל המפעל בו מעסק האיש. למרבה הפלא, האיש הסכים להכניס אותי למשרדו, ואף התניחס אלי כבוד. שוחחתי עמו אודות עובדו הוקר שהחל לשנות את אורח חייו ולהתקרב ליהדות, ורק העבודה בשבת בעוכריו. איש שיחי הבין היטב את פונתי, והגיב: "תשמע כבוד הרב, אני מבין שרצונך שאשחרר אותו מהעבודה בשבת..."

ובכן, אני מוכן בשמחה למלא את דרישתך, אך דע לך, שהמשפצת שלו לא תשאיר ריקה, אאלץ לשבץ תחתיו עובד אחר".

בשתי שישבץ במקומו גוי, והמעסיק השיב: "אין כלל גויים בשורות המפעל שלי, רק יהודים. כך שאם מנהל המשמרת יעדר בשבת, ישבץ תחתיו יהודי אחר..."

לרפואת יוסף בן תמר הי"ו, יוסף בן זליכה הי"ו, אמרי בן דורית הי"ו, מרדכי בן שרה הי"ו, דניאל בן רותם הי"ו, מיכל אפרת בת דיאנה הי"ו, נדב חיים בן אירית הי"ו.

פיצד עלי לפעל פֿעט? האם מִתֵּר לי לפעל להוצאתו של העובד המתקרב בשבת קדש, כְּשֶׁתַּחֲתִי יִשְׁפָּץ יְהוּדִי אַחֵר?...

תשובה

הִנֵּה נִרְאָה לָטֶעַן, שְׁאֵלּוֹ הִיָּה מִדְּבַר בְּמַעֲסִיק רֹדֵן וְעָרִץ, שִׁיכְפָּה עַל יְהוּדִי אַחֵר לְהַכְנִס בְּעַל-כָּרְחוֹ בְּמִקְוָמוֹ שֶׁל עוֹבֵד יְהוּדִי שְׂעוֹב, אֲזִי הִיָּה אֲסוּר לְהַשְׁתַּדֵּל בְּהַצֵּלָת הָאֶחָד עַל חֲשׁוֹן יְהוּדִי אַחֵר (רִאָּה יְבָמוֹת ע"ט).

אֲמָנָם, הַיּוֹת וּלְמַעֲשֶׂה שְׂבוֹץ עוֹבֵד חֹדֶשׁ נָתַן לְשִׁקוֹל דַּעַת וּלְבַחֲרָה שֶׁל הָעוֹבֵד (וְאֵינוֹ נִעְשֶׂה בִּכְפִיָּה מְמֹשׁ), מִמִּילָא הַמְּשַׁתַּדֵּל לְהוֹצִיא אֶת הָעוֹבֵד מִמִּסְגֶּרֶת הָעֲבוּדָה בְּשַׁבָּת, אֵינוֹ נִחְשָׁב לְזֶה שְׁגוֹרָם לִיהוּדִי אַחֵר לַעֲבֹד תַּחֲתָיו בְּשַׁבָּת, כִּי שְׂבוֹץ הַיְּהוּדִי הָאֶחָד אֵינוֹ מֵיחֵס לַפְּעֻלָּתוֹ שֶׁל רַב בֵּית הַכְּנֶסֶת, שֶׁהָרִי הָעוֹבֵד הַשָּׁנִי יוֹכַל לְהַחֲלִיט שֶׁלֹּא לַעֲבֹד אִם לֹא יִרְצֶה בְּכֹךְ. וְלָכֵן, יֵשׁ לַפְּעֻלָּה לְהַצֵּלָת הַיְּהוּדִי הַמִּתְקָרֵב שְׂפָעֶת אָנוּ יְכוּלִים לְהַפְרִישׁוֹ מִחֻלּוּלֵי שַׁבָּת וּלְזַכּוֹתוֹ בְּשִׁמְרַת שַׁבָּת כְּהַלְכָתָהּ (וּלְעֻמָּת זֹאת הַיְּהוּדִי שֶׁיִּעֲסֹק בְּמִקְוָמוֹ, מִן הַסֵּתֶם בֵּין כֹּה מַחֲלָל אֶת הַשַּׁבָּת. וְאוֹלֵי גַם לְבִסּוֹף הַמַּעֲסִיק יִחְלִיט לְהַעֲסִיק נֶכְרִי בְּמִקּוֹם הַיְּהוּדִי הַמִּתְקָרֵב...).

וְהַטּוֹב בְּיוֹתֵר הוּא, שֶׁהָרֵב עֲצָמוֹ לֹא יוֹרֶה לְמַנְהֵל לְהוֹצִיא אֶת הָעוֹבֵד מִהָעֲבוּדָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת עַל חֲשׁוֹן הַעֲסָקָה יְהוּדִי אַחֵר, מְשׁוֹם שֶׁיֵּשׁ קֶצֶת 'טַעַם לִפְנֵים' בְּכֹךְ שֶׁרֵב יִסְפִּים לְעִסְקָה' שְׂפָזוֹ, שֶׁכְּרוּכָה בְּהַכְנֶסֶת יְהוּדִי אַחֵר לַעֲבוּדָה בְּשַׁבָּת, אֲלָּא, הָרֵב יֹאמֵר לְמַתְפַּלֵּל הַמִּתְקָרֵב שֶׁיִּפְנֶה בְּעֲצָמוֹ אֶל הַמְּנַחֵל, וְיִבְקֹשׁ שֶׁלֹּא יִשְׁפָּצוּ מַעֲתֶה בְּעֲבוּדָה בְּשַׁבָּת קֹדֶשׁ, בְּעֻקְבוֹת הַסְּכָמָתוֹ הָעֲקָרוֹנִית לְנַחַח פְּנִית הָרֵב [הָעוֹבֵד עֲצָמוֹ, פְּשׁוּט שֶׁמִּחְבֵּב לְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִעֲבוּדָה בְּשַׁבָּת, לְמִרְוֹת שֶׁיִּעֲסֹק אַחֵר בְּמִקְוָמוֹ...] (אֲחֵת שְׂאֵלָתוֹ).

"וַיְהִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וַיִּמְצְאוּ אִישׁ מִקְוֹשׁ עֵצִים בְּיוֹם הַשַּׁבָּת" [טו, לב]. שְׁמִירַת שַׁבָּת בְּכָל מַחִיר.

לְמַה נִּסְמָכָה פֶּרֶשֶׁת מִקְוֹשׁ לְפֶרֶשֶׁת עֲבוּדַת אֲלִילִים? לְמַד שֶׁהַמַּחֲלֵל אֶת הַשַּׁבָּת כְּעוֹבֵד עֲבוּדַת אֲלִילִים,

שֶׁאִף הִיא שְׂקוּלָה כְּכָל הַמִּצְוֹת (רִש"י).

הָרֵב יִפֶּה הִיָּה הָאֲחֵרָאִי לְבִיסוֹס תַּשְׁתִּיתָה הַכִּלְכָּלִי שֶׁל אֲחֵת הַיְּשִׁיבוֹת בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן יָצָא לְמַסְעוֹת רַבִּים שֶׁל גִּיּוֹס כִּסְפִּים בְּרַחֲבֵי אֶרֶץ"ב. בְּאֶחָד מִמַּסְעוֹתָיו הִגִּיעַ לְעִיר בָּה הִיתָה לוֹ הַזְדַּמְנוּת לְדַבֵּר בְּפִנֵּי הַצִּיּוֹר בְּבֵית – הַכְּנֶסֶת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת. הַבַּעֲיָה הִיתָה הֵיכָן יִתְגוֹרֵר בְּמִשְׁךְ הַשַּׁבָּת, מוֹבֵן שֶׁהָרֵב יִפֶּה הַסִּכִּים לְשָׁהוֹת בְּשַׁבָּת אֶךְ וְרַק בְּמַחֲצִתָם שֶׁל יְהוּדִים יִרְאִי שָׁמַיִם וְשׁוּמְרֵי שַׁבָּת כְּרֹאִי. כְּמוֹ כֵּן, נִהַג לֵאכּוֹל אֶךְ וְרַק בֶּשֶׂר בַּהֲכַשֶּׁר מֵהוֹדֵר בְּיוֹתֵר שֶׁהִגִּיעַ מִנּוֹ – יוֹרֵק. הִיתָה זֶה מִשִּׁמָּה קְשָׁה לְמִצּוֹא מִשְׁפָּחָה שֶׁתַּעֲנֶה עַל דְּרִישׁוֹתָיו שֶׁל הָרֵב, אֶךְ לְבִסּוֹף נִמְצָא אָדָם כּוֹזֵה וְהָרֵב יִפֶּה הַסִּכִּים לְשָׁהוֹת בְּבֵיתוֹ אֶת הַשַּׁבָּת.

בְּעוֹבְרוֹ עַל יַד הַבֵּית, הַבֵּית בְּמִקְרָה דֶּרֶךְ הַחֲלוֹן וְרֹאה אָדָם בַּעַל זָקֵן לָבֵן וְאַרְוֹךְ יוֹשֵׁב לִיד הַשׁוּלְחָן וְשִׁקוּעַ בְּלִימּוּד גִּמְרָא. הוּא עֹשֶׂה רוֹשֵׁם שֶׁל אָדָם חֲרָדִי תַלְמִיד חֹכֵם וְיֹרָא שָׁמַיִם וְהָרֵב יִפֶּה שִׁמַּח עַל הַזְכּוֹת לְהַתְאָרֵחַ בְּבֵיתוֹ.

הוּא דַּפֵּק בְּדֵלֶת וְהוֹזֵקֵן נִיגַשׁ לַפֶּתוּחַ. הוּא הַבֵּית בְּרַב יִפֶּה וְשֶׁאֵל: "כִּיצַד אוֹכֵל לַעֲזוֹר לָךְ?"

"אֲנִי נִמְצָא בְּעִיר לְמִשְׁךְ הַשַּׁבָּת," הַסְבִּיר הָרֵב יִפֶּה, "וּמִכִּיּוֹן שֶׁאֲנִי אוֹכֵל רַק בֶּשֶׂר כֶּשֶׁר לְמַהֲדֵרִין הַמּוֹבָא מִנּוֹ – יוֹרֵק, אִמְרוּ לִי לִפְנוֹת לְכָאן מְשׁוֹם שֶׁרַק אֲצֻלְךָ אוֹכֵל לְמִצּוֹא זֹאת. הָאֵם אוֹכֵל לְהִישָׁאֵר בְּבֵיתְךָ לְשַׁבָּת?"

"אֲמַנָם אֲנִי אוֹכֵל רַק בֶּשֶׂר כֶּשֶׁר לְמַהֲדֵרִין מִנּוֹ – יוֹרֵק," אִישֵׁר הָאִישׁ, "וּלְכַבּוֹד יִהְיֶה לִי לְאַרְחָ אוֹתְךָ בְּבֵיתִי בְּשַׁבָּת. אֶךְ אֲנִי תַמָּה עַל כֵּךְ שֶׁאַתָּה מִסְכִּים לְשָׁהוֹת בְּבֵיתִי." "לְמָה לֹא?" תַּמָּה הָרֵב יִפֶּה. "לְמָה שֶׁלֹּא אֶרְצֶה לְהַתְאָרֵחַ בְּבֵיתְךָ?"

"כִּי אֲנִי מַחֲלֵל שַׁבָּת..." הָרֵב יִפֶּה נִדְהָם. דְּבָרֵי הָאִישׁ לֹא תִאֲמוּ אֶת הַתְּנַהּלוֹת הַכִּלְכָּלִית וְאֵת הַרוֹשֵׁם שֶׁהַתְּקַבֵּל מִמֶּנּוּ. "כִּיצַד זֶה יִתְכַּן?" בִּיקֶשׁ לַדַּעַת. הָאִישׁ הַזֶּמִּין אוֹתוֹ לְהִיכַסֵּס פְּנִימָה וְשֶׁם סִיפֵר לוֹ אֶת סִיפּוֹר הַמֶּרְטִיט וְהַעֲצוֹב.

"הִגַּעְתִּי לְאַרְחָ"ב מְרוֹסִיָּה עֶקֶב הַתְּנַאִים הַקָּשִׁים שֶׁשֶּׁרְרוּ שָׁם. אֲנִישִׁים מִתּוֹ מֵרַעֵב וְאִי אֲפֻשֶׁר הִיָּה עוֹד לְהִישָׁאֵר שָׁם. אֲבִי אִמֵּר לִי לְנִסּוֹעַ לְאַמְרִיקָה מִכִּיּוֹן שֶׁלֹּא הִיָּה בְּאַפְשָׁרוֹתוֹ לְכִלְכֵּל אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ, וּבְאַמְרִיקָה הִיָּה לוֹ אַח, אֲצֻלּוֹ קִיּוּוִיתִי לְהַתְגוֹרֵר.

"כִּשְׁהַגַּעְתִּי לְאַמְרִיקָה הִיָּיתִי יֶלֶד בֶּן עֶשֶׂר שָׁנִים. דוּדִי רָצָה לַעֲזוֹר לִי אֶךְ גַּם לוֹ לֹא הִיָּה כִסֶּף רַב. הוּא הִצִּיעַ שֶׁאֲפֻשׁ עֲבוּדָה וְכֵךְ אוֹכֵל לְהַשְׁתַּכֵּר מַעֲטַ עֲבוֹר מִזֶּה. דוּדִי מָצָא לִי עֲבוּדָה בְּבֵית – חֲרוּשֶׁת שֶׁל הַתְּחַלְתִּי לַעֲבוֹד בְּתַחֲלוֹת הַשָּׁבוֹעַ. כִּשְׁהִגִּיעַ יוֹם שִׁשִּׁי נִגְשִׁיתִי לְמַנְהֵל וְהוֹדַעְתִּי לוֹ שֶׁלֹּא אוֹכֵל לְבּוֹא מִחַר מְשׁוֹם שֶׁזֶהוּ יוֹם הַשַּׁבָּת קוֹדֶשׁ. "אֵם כֵּךְ, אֵל תַּחֲזוֹר לְכָאן בְּשַׁבּוֹעַ הַבָּא,"

הוֹדִיעַ לִי הַמְּנַחֵל. הוּא שִׁילַם לִי אֶת הַכֶּסֶף הַמְּגִיעַ לִי לְאוֹתוֹ שְׁבוֹעַ וְצִיּוּהָ עָלֵי לַעֲזוֹב אֶת הַמִּקּוֹם. "בְּשַׁבּוֹעַ אַחֵר מִכֵּן, מִצְאָתִי עֲבוּדָה אַחֶרֶת. אוֹלָם גַּם מִשֶּׁם פִּיטְרוּ אוֹתִי מִשְׁהוֹדַעְתִּי לָהֶם שֶׁאֲנִי מִתְכַּוֵּן לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת. דוּדִי כַּעַס עָלַי – "כִּבְר הַסְּבֵרִיתִי לָךְ שֶׁאֵם לֹא תַעֲבֹד, לֹא יִהְיֶה לָךְ מָה לֵאכּוֹל" אִמֵּר לִי.

"אֵין בַּעֲיָה," הַשַּׁבָּתִי לוֹ. "בְּיוֹם שֶׁנִּי אֲמַצָּא עֲבוּדָה חֲדָשָׁה."

"אֵל תִּסְמָךְ עַל זֶה," הוֹזִיר אוֹתִי דוּדִי, "כּוֹלָם כֶּבֶר שִׁמְעוּ עֲלֶיךָ וְלֹא יִתְּנוּ לָךְ עֲבוּדָה כִּי אֵינְךָ מִסְכִּים לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת."

וְאַמָּנָם, בְּיוֹם שֶׁנִּי כִשְׁנִיסְתִּי לַחֲפֹשׁ עֲבוּדָה, דַּחּו אוֹתִי בְּכָל מִקּוֹם. "אַתָּה חִיִּיל שֶׁלֹּא רוּצָה לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת, נִכּוֹן? אֵין לָנוּ עֲבוּדָה בְּשִׁבְלֶךְ!"

"הַשְׁעוֹת חֲלָפוּ וְאֲנִי נַעֲשִׂיתִי רַעֵב מְאֹד. בְּסוּפּוֹ שֶׁל דְּבַר הַגַּעְתִּי לְמַסְקָה שֶׁאֵין בְּרִירָה. אֵם אֲנִי רוּצָה לְרַעוֹב לְלַחֵם, עַל לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת. הַלִּכְתִּי לְמִקּוֹם נוֹסֵף וְאַמְרִיתִי לְמַנְהֵל שֶׁאֲנִי מוֹכֵן לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת. הוּא הָאֲמִין לְדַבֵּר וְהַסִּכִּים לַתֵּת לִי עֲבוּדָה בְּתַנָּאִי שֶׁאֲבִטִּיחַ לַעֲבוֹד גַּם בְּשַׁבָּת. סוּף סוּף הִיָּה לִי מַעֲט כֶּסֶף בְּכִיסִּי לְקִנּוּת אוֹכֵל, אֶךְ יִדַּעְתִּי כִּשְׁתַּגִּיעַ הַשַּׁבָּת אֶהְיָה חַיִּיב לַעֲבוֹד. הִגִּיעָה הַשַּׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה וְאֲנִי הַתְּעוֹרֵרִיתִי מוֹקֵדִם וְהַתְּפַלְתִּי בְּמַנְיִין הָרִאשׁוֹן, עַל אֵף שֶׁהַתְּגוֹרֵרִיתִי בְּמִקּוֹם מְרוּחָק מְאֹד מִן הַמַּפְעֵל, הַחֲלֻטִּיתִי לִלְכַּת בְּרַגֵּל לַעֲבוּדָה. הִרִי אֲנִי חַיִּיב לְחַלֵּל אֶת הַשַּׁבָּת גַּם בְּנִסְיָה! כִּשְׁהַגַּעְתִּי לְמִקּוֹם, הַרְהַרְתִּי לַעֲצָמִי, אֲנִי חַיִּיב לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת, אֲבָל אֲנִי לֹא חַיִּיב לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַעֲלִית, וְכֵךְ עָלִיתִי בְּרַגֵּל אֶת עֶשֶׂר הַקּוֹמוֹת. כִּשְׁהַגַּעְתִּי לְבִסּוֹף לְמִקּוֹם, פִּתַּחְתִּי אֶת הַדֵּלֶת וְהַבִּטְתִּי בְּאַנְשֵׁים הָעוֹבְדִים. וּלְפַתַּע אֲחֻזָּנִי שִׁיתוּק. הַיּוֹם שַׁבָּת קוֹדֶשׁ מַה אֲנִי עוֹשֶׂה כֹּאן? הַתְּחַלְתִּי לְבַכּוֹת וְחֻשְׁתִּי שֶׁבְּשׁוֹם אוֹפֵן אֲנִי יוֹכֵל לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת. הָרַגְשִׁיתִי שֶׁאֵם אַחֲלֵל אֶת הַשַּׁבָּת ח"ו אֲתַנְתֵּק מִיְּהוּדוּתִי כִּפִּי שֶׁאֲכֵן הַתְּרַחֵשׁ עִם כָּל אֵלּוֹ שֶׁחִילְלוּ שַׁבָּת רַח"ל, וְלָכֵן אִמְרוּ חז"ל שֶׁהַמַּחֲלָל שַׁבָּת כְּאִילוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה. סִגְרַתִּי אֶת הַדֵּלֶת וְרַצְתִּי לְמַטָּה אֶת כָּל עֶשֶׂר הַקּוֹמוֹת. בְּדַרְכִּי חֲזָרָה הַבֵּיתָה הַתִּישְׁבִּיתִי עַל סִפְסַל בִּגֵּן הַצִּיּוֹרִי, נִשְׁאַתִּי עֵינֵי לְשָׁמַיִם וְאַמְרַתִּי, 'רִיבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִינִי יוֹכֵל לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת. אֲפִילוֹ אִם אֲמוֹת בּוֹזֵה הָרַעַע מֵרַעֵב, לֹא אוֹכֵל לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת!"

בְּשַׁבּוֹעַ שְׁלֹאחֵר מִכֵּן הַתְּחַלְתִּי שׁוֹב לַחֲפֹשׁ עֲבוּדָה, וּבַעֲזֶרֶת ה' מִצְאָתִי מִקּוֹם שֶׁהִסְכִּימוּ לוֹתֵר לִי עַל עֲבוּדָה בְּשַׁבָּת."

הָרֵב יִפֶּה הַקָּשִׁיב לְסִיפּוֹר בְּעִנְיִין רַב, וּבְסוּפּוֹ שֶׁאֵל אֶת הָאֵב הַמַּסְפֵּר.

"אֲנִינִי מִבִּין. הִרִי בְּסוּף לֹא עֲבַדְתָּ בְּשַׁבָּת. מַדּוּעַ אִם כֵּן אִמְרַתִּי לִי שֶׁאַתָּה מַחֲלֵל שַׁבָּת?"

הָאִישׁ נִעֵץ אֶת מַבְטוֹ בְּרַב יִפֶּה וְאִמֵּר: "אֵינְךָ מִבִּין? אֲבָל אֲנִי הִרִי הַלִּכְתִּי לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת!"

בּוֹכָה הֵלֵב מַה בֵּין דּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים לְאַחֲרוֹנִים... כָּל יְמֵיו הִיָּה אוֹתוֹ יְהוּדִי מַכְנֶה אֶת עֲצָמוֹ בְּכִינוֹי גִּנְאֵי הַנּוֹרָא שֶׁל "מַחֲלָל שַׁבָּת" שְׁדִינוֹ כְּעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, הַכֵּל בְּגַלֵּל שֶׁבְּגִיל עֶשֶׂר לֹא הִיָּה לוֹ מָה לֵאכּוֹל וְהֵלֵךְ לַעֲבוֹד בְּשַׁבָּת, הוּא לֹא עַבֵּד ח"ו בְּשַׁבָּת קוֹדֶשׁ, רַק הִיָּה לוֹ מַחֲשָׁבָה לְחַלֵּל שַׁבָּת קוֹדֶשׁ... נִקְבַּ וְיִוֵּרֵד עַד תַּהוֹם... (נִיּוּצוֹת).

זְכוֹת הַלִּימּוּד בַּעֲלוֹן זֶה תַּהִיָּה לְעִילּוֹי נִשְׁמוֹת: ר' נוֹרִיאל חֲזָנִי בֶן מְרִים וְיַעֲקֹב ז"ל, לַע"נ מֵרַת מוֹנִירָה חֲזָנִי בֶת כּוֹרִשִׁיד ז"ל, לַע"נ מֵרַת פֶּאֶרִי בֶת מוֹנִירָה ז"ל, לַע"נ ר' עֲזִיזוֹלָה בֶן שֶׁרָה ז"ל, לַע"נ מֵרַת מְנַסּוֹרָה בֶּת כּוֹשׁוֹר ז"ל, לַע"נ יוֹסֵף בֶּן הֵלֶל ז"ל, לַע"נ אֲלִיהוּ בֶן אֲסֶתֶר ז"ל, לַע"נ יִצְחָק בֶּן לִבְיָה ז"ל, לַע"נ בְּרוּךְ בֶּן כֹּאדָה ז"ל, לַע"נ סוֹטֵן בֶּת וִיקְטוֹרִיָּה ז"ל, לַע"נ טוֹבָה בֶּת כּוֹרִשִׁיד ז"ל, לַע"נ מוֹסֵעוֹן בֶּת פֶּרַהֲגָה ז"ל, לַע"נ אֶלְהָם בֶּת שֶׁהֵנָּה ז"ל, לַע"נ דוֹד בֶּת רִבְקָה ז"ל, לַע"נ עֲנַת בֶּת אֲסֶתֶר ז"ל, לַע"נ יִצְחָק בֶּן מְרִים ז"ל, לַע"נ מְרִים בֶּת שֶׁמָּה ז"ל, לַע"נ אֲבֵרָהם בֶּן סוֹלֶטְנָה ז"ל, לַע"נ יוֹנָה בֶּן אֲסֶתֶר ז"ל, לַע"נ כָּהֵן בֶּת מוֹלִין ז"ל, לַע"נ מוֹשֶׁה בֶּת רִינָה תַחִיָּה ז"ל, לַע"נ שְׁמוּאֵל בֶּן קִדְנָה ז"ל, וְלַע"נ כָּל נַפְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל.

לְמַעוֹנִיִּים בְּהַפְצַת הָעֵלּוֹן: 03-5592523. לְקַבֵּלֶת הָעֵלּוֹן בְּדוּא"ל, שְׁלַחוּ בְּקֶשֶׁה ל: otzarot.hparasha@gmail.com